

Παράκτια Ωκεανογραφία

Διάλεξη 9^η: Παράκτια κυματογενή ρεύματα

Θεοφάνης Β. Καραμπάς
Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

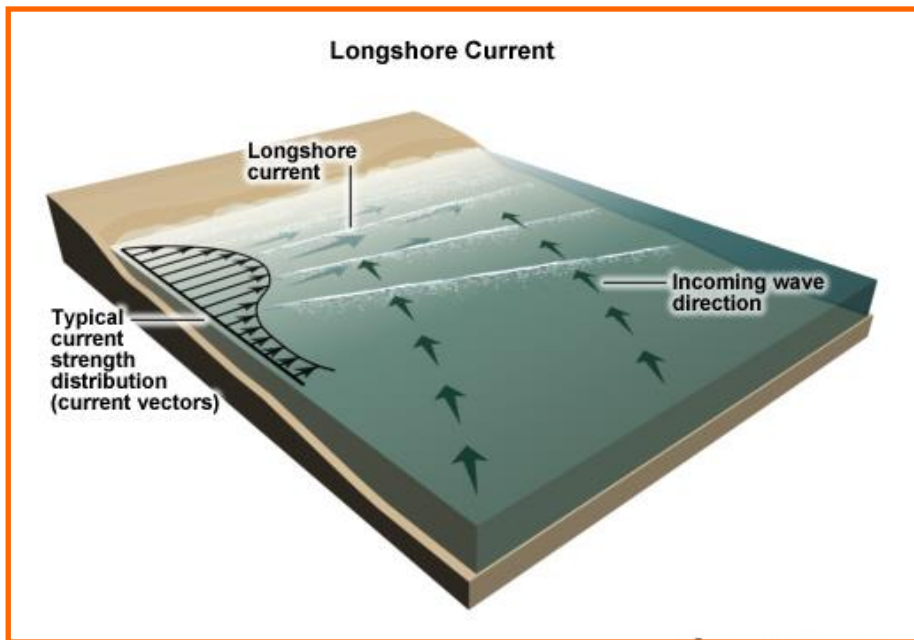
Κίνηση θάλασσας (θαλάσσιο ρεύμα)

Αλατότητα

Πυκνότητα

Παράκτιο ρεύμα παράλληλο στην ακτή (longshore current) μέσα στη ζώνη θραύσης από λοξά θραυόμενους κυματισμούς. Η εγκάρσια προς την ακτή ορμή του κυματισμού απορροφάται από την θραύση ενώ η περίσσεια ορμής παράλληλα προς την ακτή διαμορφώνει το παράκτιο ρεύμα

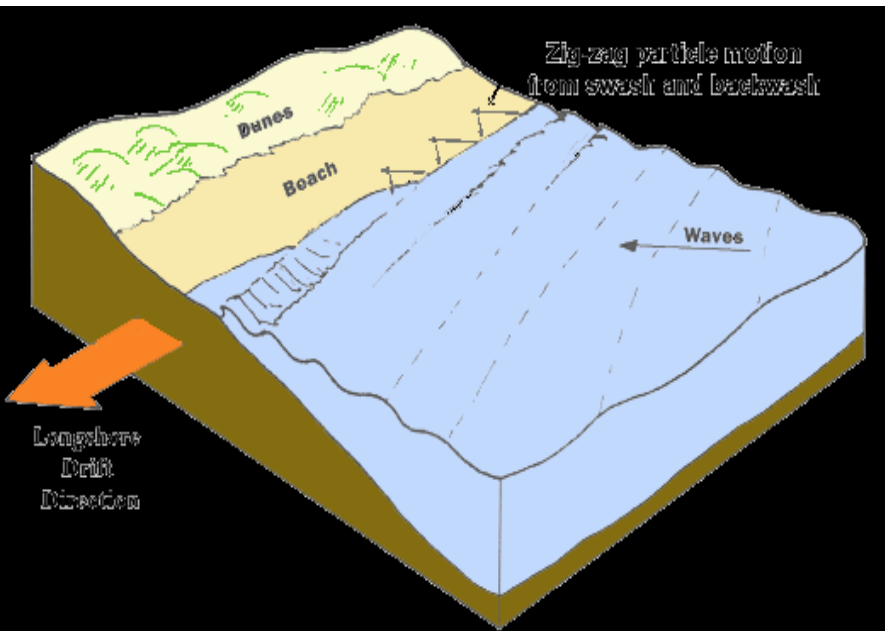

<http://stream1.cma.gov.cn/pub/comet/CoastalWeather/www/comet/marine/SWW/print.htm>

Ρεύμα παράλληλο στην ακτή (longshore current)

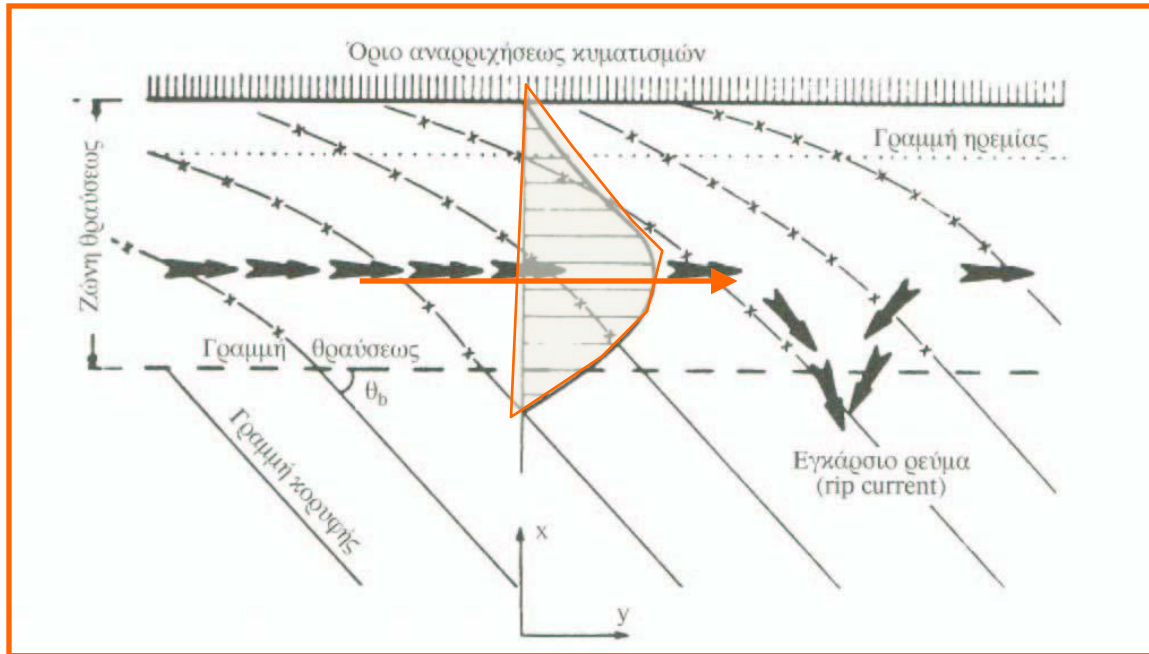
$$V = \frac{5\pi \tan(\beta^*)}{16 C_f} \gamma_b \sqrt{gd_b} \sin a_b \cos a_b$$

Παραδοχή: ομογενής ακτή σταθερής βυθομετρίας (ισοβαθείς παράλληλες στην ακτογραμμή) και εφαρμόζεται η γραμμική θεωρία των κυματισμών:

$$\tan(\beta^*) = \frac{\tan(\beta)}{1 + (3\gamma_b^2 / 8)} \quad \text{και} \quad \gamma_b = H_b / d_b$$

Παράκτιο ρεύμα παράλληλο στην ακτή (longshore current) μέσα στη ζώνη θραύσης από λοξά θραυόμενους κυματισμούς. Η εγκάρσια προς την ακτή ορμή του κυματισμού απορροφάται από την θραύση ενώ η περίσσεια ορμής παράλληλα προς την ακτή διαμορφώνει το παράκτιο ρεύμα

Μέση τιμή ταχύτητας
ρεύματος:

$$V = 20.7 \cdot m \cdot \sqrt{gH_b} \cdot \sin 2\theta_b$$

Ρεύμα παράλληλο στην ακτή (longshore current)

Αριθμητικό παράδειγμα

ΘΡΑΥΣΗ ΤΩΝ ΚΥΜΑΤΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ

Παράδειγμα (2)

ΒΡΕΙΤΕ: Το ύψος θραύσης και το βάθος θραύσης των κυμάτων σε παραλία που έχει κλίση πυθμένα **1/100** όταν το ύψος των κυμάτων στα βαθιά νερά είναι **$H_0 = 2.5 \text{ m}$** η περίοδός τους **$T = 10 \text{ sec}$** και η γωνία διάδοσης **$\varphi_0 = 60^\circ$**

1. Προεκτίμηση του βάθους θραύσης $d_b^{(1)}$.

Από σχέση $d_b = H_0 / 0.78$. Άρα $d_b^{(1)} = 3.21 \text{ m}$

2. Υπολογισμός του συντελεστή διάθλασης K_r στο βάθος αυτό.

$$\varphi_A = \arcsin \left(\frac{L_A}{L_0} \cdot \sin \varphi_0 \right)$$

όπου

$$K_r = \sqrt{\frac{\cos \varphi_0}{\cos \varphi_A}}$$

και

$$L = \frac{gT^2}{2\pi} \tanh(kd)$$

Υπολογίζονται τελικά:

$$L_0 = 156.13 \text{ m}, L_A = 54.80 \text{ m},$$

και

$$H'_0 = 0.724 \cdot 2.5 = 1.81 \text{ m}$$

$$\varphi_A = 17.7^\circ, K_r = 0.724$$

3. Από το διάγραμμα (ΣΧ. 3.16) με βάση την τιμή του H'_o/gT^2 υπολογισμός του $H_b/H'_o \rightarrow$ υπολογισμός του H_b

$$\left. \begin{array}{l} \frac{H'_o}{gT^2} = 0.0018 \\ m = 0.01 \end{array} \right\} \frac{H_b}{H'_o} = 1.4 \Rightarrow H_b = 2.53m$$

4. Από το διάγραμμα (ΣΧ. 3.17) με βάση την τιμή του H'_b/gT^2 υπολογισμός του $d_b/H_b \rightarrow$ υπολογισμός $d_b^{(2)}$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{H'_b}{gT^2} = 0.0026 \\ m = 0.01 \end{array} \right\} \frac{d_b}{H_b} = 1.2 \Rightarrow d_b^{(2)} = 3.04m$$

5. Παρατηρούμε ότι $d_b^{(2)} = 3.04m$ και $d_b^{(1)} = 3.21m$. Διαφορά 5%. Αποδεκτή. Ωστόσο αν κάνουμε ξανά τη διαδικασία με νέο $d_b^{(1)} = 3.04m$

Υπολογίζονται τελικά:

$$L_A = 53.50m, \varphi_A = 17.26^\circ, K_r = 0.724,$$

$$H'_o = 1.81m, H_b = 2.53m, d_b = 3.04m$$

Μπορούμε να υπολογίσουμε την παράμετρο θραύσης ξ

$$\xi = \frac{\tan\theta}{\sqrt{\frac{H_o}{L_o}}} \Rightarrow \xi = 0.08$$

Θραύση μορφής υπερχείλισης

Μέση ταχύτητα του παράκτιου κυματογενούς ρεύματος:

$$V = 20.7 \cdot \tan \beta \cdot \sqrt{gH_b} \cdot \sin 2\theta_b =$$
$$= 20.7 \cdot (1/100) \cdot \sqrt{g \cdot 2.53} \cdot \sin(2 \cdot 17.26^\circ) = 0.58 \text{ m/s}$$

Εξαγωγή εξισώσεων για μαθηματικά μοντέλα

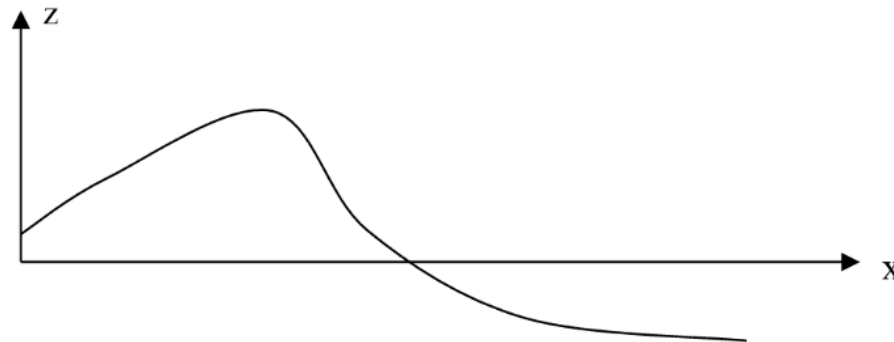
Κίνηση ρεύματος
Κίνηση κυματισμού

$$\frac{\partial u}{\partial t} + u \frac{\partial u}{\partial x} + v \frac{\partial u}{\partial y} + w \frac{\partial u}{\partial z} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial x}$$

$$\frac{\partial v}{\partial t} + u \frac{\partial v}{\partial x} + v \frac{\partial v}{\partial y} + w \frac{\partial v}{\partial z} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial y}$$

$$\frac{\partial w}{\partial t} + u \frac{\partial w}{\partial x} + v \frac{\partial w}{\partial y} + w \frac{\partial w}{\partial z} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial z} - g$$

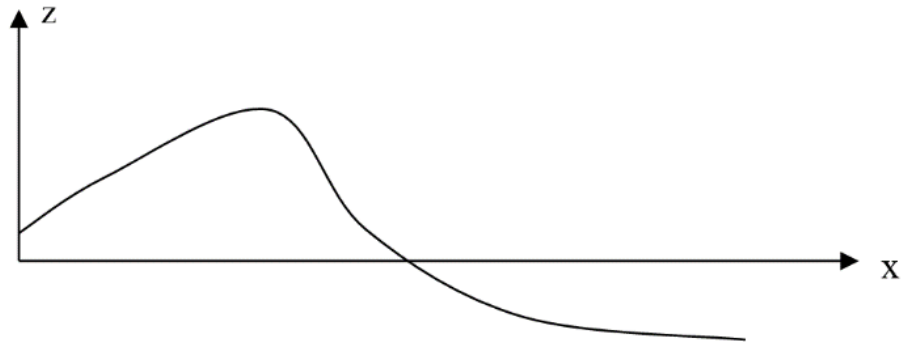

$$u = u_c + u_w + u'$$

→
+
+

ρεύμα
κυματισμός
τύρβη

$$\begin{array}{c}
 \text{wavy line} = \rightarrow + \text{oval} + \text{scribble} \\
 u = u_c + u_w + u' \\
 \text{ρεύμα} \quad \text{κυματισμός} \quad \text{τύρβη}
 \end{array}$$

d

$$\begin{aligned}
 u &= u_c + u_w + u' \\
 v &= v_c + v_w + v' \\
 w &= w_c + w_w + w' \\
 \langle u_w \rangle &= \langle v_w \rangle = \langle w_w \rangle = 0 \\
 \overline{u'} &= \overline{v'} = \overline{w'} = 0
 \end{aligned}$$

Εξίσωση συνέχειας

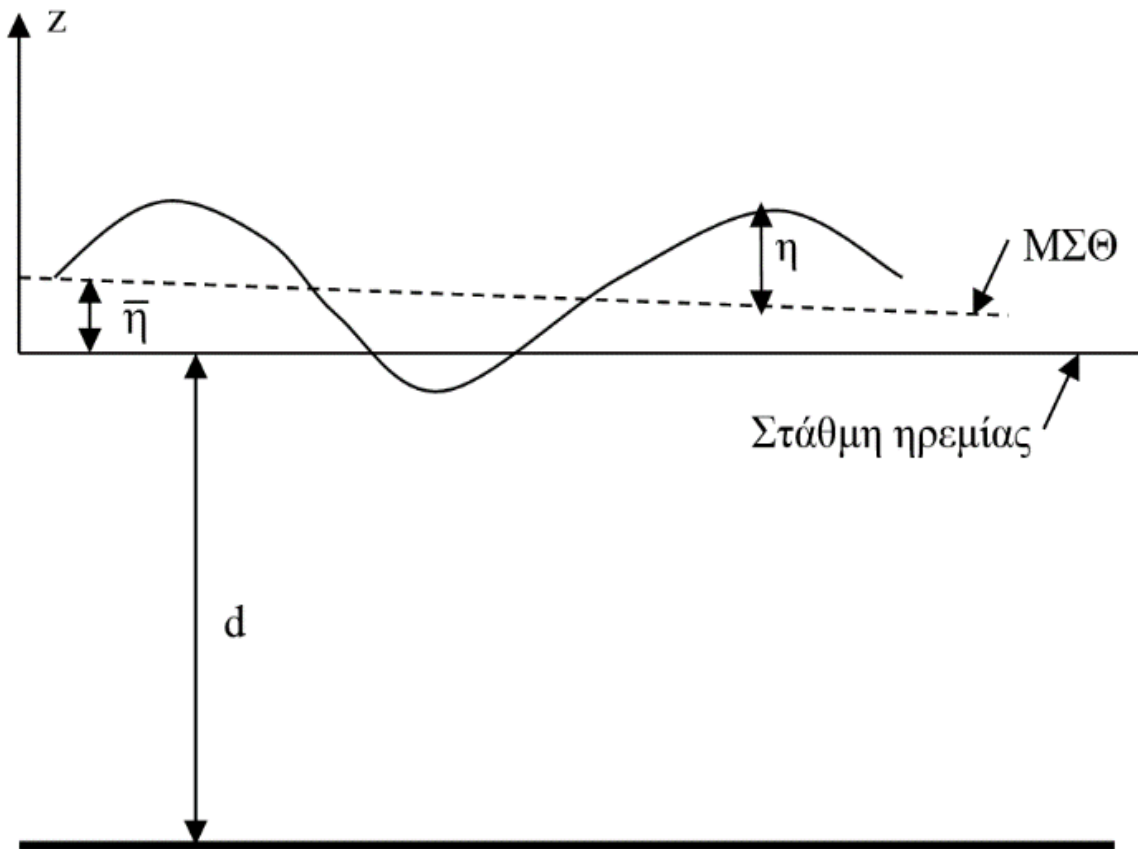
$$\frac{\partial u_c}{\partial x} + \frac{\partial v_c}{\partial y} + \frac{\partial w_c}{\partial z} = 0$$

$$\frac{\partial u_w}{\partial x} + \frac{\partial v_w}{\partial y} + \frac{\partial w_w}{\partial z} = 0$$

$$\frac{\partial u'}{\partial x} + \frac{\partial v'}{\partial y} + \frac{\partial w'}{\partial z} = 0$$

$$\frac{\partial \bar{\eta}}{\partial t} + \frac{\partial (U(d+\bar{\eta}))}{\partial x} + \frac{\partial (V(d+\bar{\eta}))}{\partial y} = 0$$

Εξισώσεις ορμής

Τάσεις
Reynolds

$$\frac{\partial u_c}{\partial t} + u_c \frac{\partial u_c}{\partial x} + v_c \frac{\partial u_c}{\partial y} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial \langle \bar{p} \rangle}{\partial x} + \frac{\partial (-\langle \bar{u}'u' \rangle)}{\partial x} + \frac{\partial (-\langle \bar{u}'v' \rangle)}{\partial y} + \frac{\partial (-\langle \bar{u}'w' \rangle)}{\partial z} - \frac{\partial (\langle u_w^2 \rangle)}{\partial x} - \frac{\partial (\langle u_w v_w \rangle)}{\partial y} - \frac{\partial (\langle u_w w_w \rangle)}{\partial z}$$

$$\frac{\partial v_c}{\partial t} + u_c \frac{\partial v_c}{\partial x} + v_c \frac{\partial v_c}{\partial y} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial \langle \bar{p} \rangle}{\partial y} + \frac{\partial (-\langle \bar{u}'v' \rangle)}{\partial x} + \frac{\partial (-\langle \bar{v}'v' \rangle)}{\partial y} + \frac{\partial (-\langle \bar{v}'w' \rangle)}{\partial z} - \frac{\partial (\langle u_w v_w \rangle)}{\partial x} - \frac{\partial (\langle v_w^2 \rangle)}{\partial y} - \frac{\partial (\langle v_w w_w \rangle)}{\partial z}$$

$$\frac{\partial \langle w_w w_w \rangle}{\partial z} = -\frac{1}{\rho} \frac{\partial \langle \bar{p} \rangle}{\partial z} - g$$

Ολοκλήρωση ως προς το βάθος

$$\begin{aligned} \frac{\partial U}{\partial t} + U \frac{\partial U}{\partial x} + V \frac{\partial U}{\partial y} = & -g \frac{\partial \bar{\eta}}{\partial x} - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{u'u'} \rangle)}{\partial x} dz - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{u'v'} \rangle)}{\partial y} dz \\ & - \frac{\langle \overline{u'w'} \rangle \Big|_{z=\bar{\eta}}}{h} + \frac{\langle \overline{u'w'} \rangle \Big|_{z=-d}}{h} \\ & - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{u_w u_w - w_w w_w} \rangle)}{\partial x} dz - \frac{\frac{1}{2} g \partial (\langle \overline{\eta^2} \rangle)}{\partial x} - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{u_w v_w} \rangle)}{\partial y} dz \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial V}{\partial t} + U \frac{\partial V}{\partial x} + V \frac{\partial V}{\partial y} = & -g \frac{\partial \bar{\eta}}{\partial y} - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{v'v'} \rangle)}{\partial y} dz - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{u'v'} \rangle)}{\partial x} dz \\ & - \frac{\langle \overline{v'w'} \rangle \Big|_{z=\bar{\eta}}}{h} + \frac{\langle \overline{v'w'} \rangle \Big|_{z=-d}}{h} \\ & - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{v_w v_w - w_w w_w} \rangle)}{\partial y} dz - \frac{\frac{1}{2} g \partial (\langle \overline{\eta^2} \rangle)}{\partial y} - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\bar{\eta}} \frac{\partial (\langle \overline{u_w v_w} \rangle)}{\partial x} dz \end{aligned}$$

$$\tau_{sx} = -\rho \langle \overline{u'w'} \rangle \Big|_{z=\bar{\eta}} \quad \tau_{bx} = -\rho \langle \overline{u'w'} \rangle \Big|_{z=-d}$$

$$\tau_{sy} = -\rho \langle \overline{v'w'} \rangle \Big|_{z=\bar{\eta}} \quad \tau_{by} = -\rho \langle \overline{v'w'} \rangle \Big|_{z=-d}$$

Τριβή πυθμένα

$$\begin{aligned} \frac{\partial U}{\partial t} + U \frac{\partial U}{\partial x} + V \frac{\partial U}{\partial y} = & -g \frac{\partial \bar{\eta}}{\partial x} + \frac{1}{h} \frac{\partial}{\partial x} \left(v_h h \frac{\partial U}{\partial x} \right) + \frac{1}{h} \frac{\partial}{\partial x} \left(v_h h \frac{\partial U}{\partial y} \right) \\ & + \frac{\tau_{sx}}{\rho h} - \frac{\tau_{bx}}{\rho h} \\ & - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\zeta} \frac{\partial (\langle u_w u_w - w_w w_w \rangle)}{\partial x} dz - \frac{1}{2} g \frac{\partial (\langle \eta^2 \rangle)}{\partial x} - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\zeta} \frac{\partial (\langle u_w v_w \rangle)}{\partial y} dz \end{aligned}$$

← Τάσεις Reynolds

$$\frac{\partial V}{\partial t} + U \frac{\partial V}{\partial x} + V \frac{\partial V}{\partial y} = -g \frac{\partial \bar{\eta}}{\partial y} + \frac{1}{h} \frac{\partial}{\partial x} \left(v_h h \frac{\partial V}{\partial x} \right) + \frac{1}{h} \frac{\partial}{\partial x} \left(v_h h \frac{\partial V}{\partial y} \right)$$

$$+ \frac{\tau_{sy}}{\rho h} - \frac{\tau_{by}}{\rho h}$$

← Τάσεις ακτινοβολίας

$$- \frac{1}{h} \int_{-d}^{\zeta} \frac{\partial (\langle v_w v_w - w_w w_w \rangle)}{\partial y} dz - \frac{1}{2} g \frac{\partial (\langle \eta^2 \rangle)}{\partial y} - \frac{1}{h} \int_{-d}^{\zeta} \frac{\partial (\langle u_w v_w \rangle)}{\partial x} dz$$

Τάσεις ακτινοβολίας

$$S_{xx} = \rho \int_{-d}^{\bar{\eta}} (\langle u_w u_w - w_w w_w \rangle) dz + \frac{1}{2} \rho g (\langle \eta^2 \rangle)$$

$$S_{yy} = \rho \int_{-d}^{\bar{\eta}} (\langle v_w v_w - w_w w_w \rangle) dz + \frac{1}{2} \rho g (\langle \eta^2 \rangle)$$

$$S_{xy} = \rho \int_{-d}^{\zeta} \langle u_w v_w \rangle dz$$

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεοφάνης Β. Καραμπάς.
«Παράκτια Ωκεανογραφία. Παράκτια κυματογενή ρεύματα». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS318/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

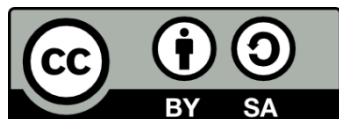
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Μαυρίδου Σοφία>
Θεσσαλονίκη, <Χειμερινό Εξάμηνο 2013-2014>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

